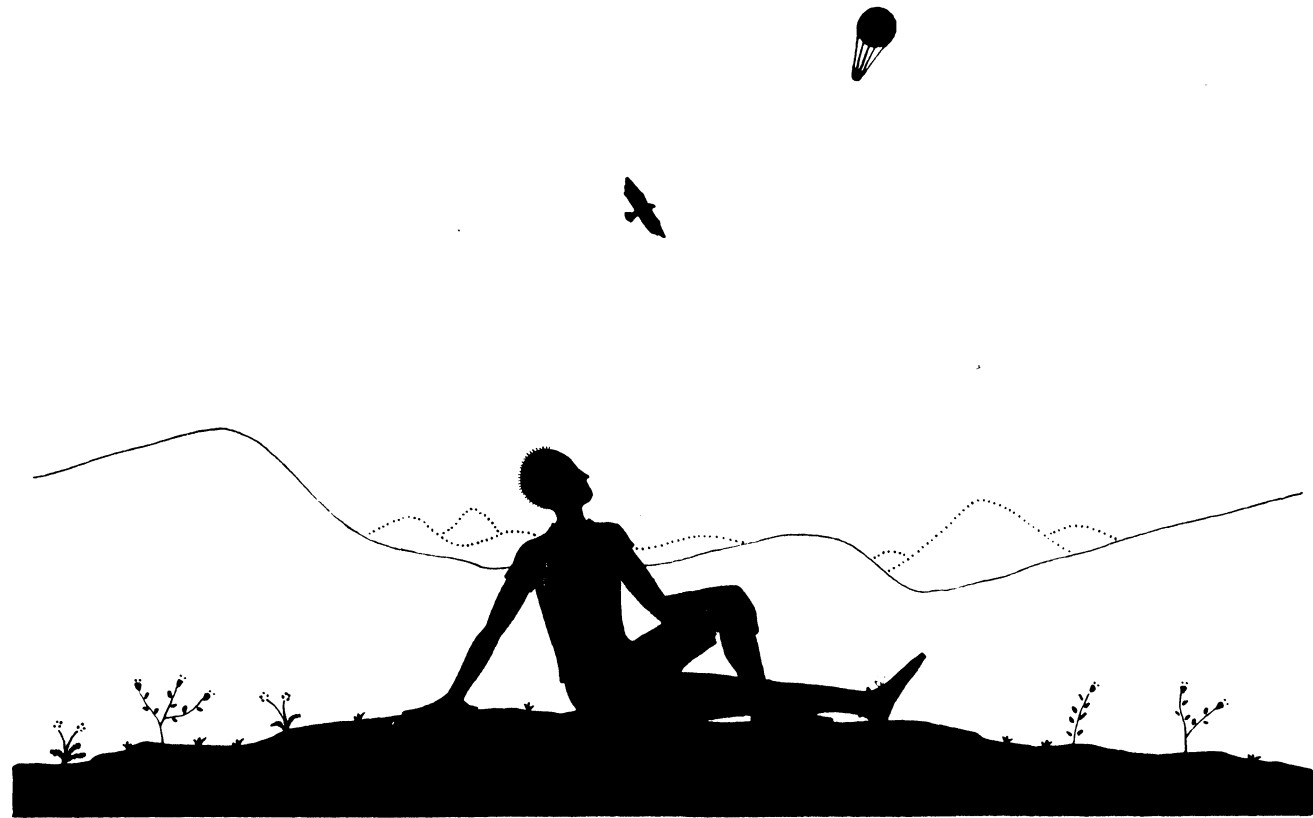

Santalís

L'Obrador Imaginari

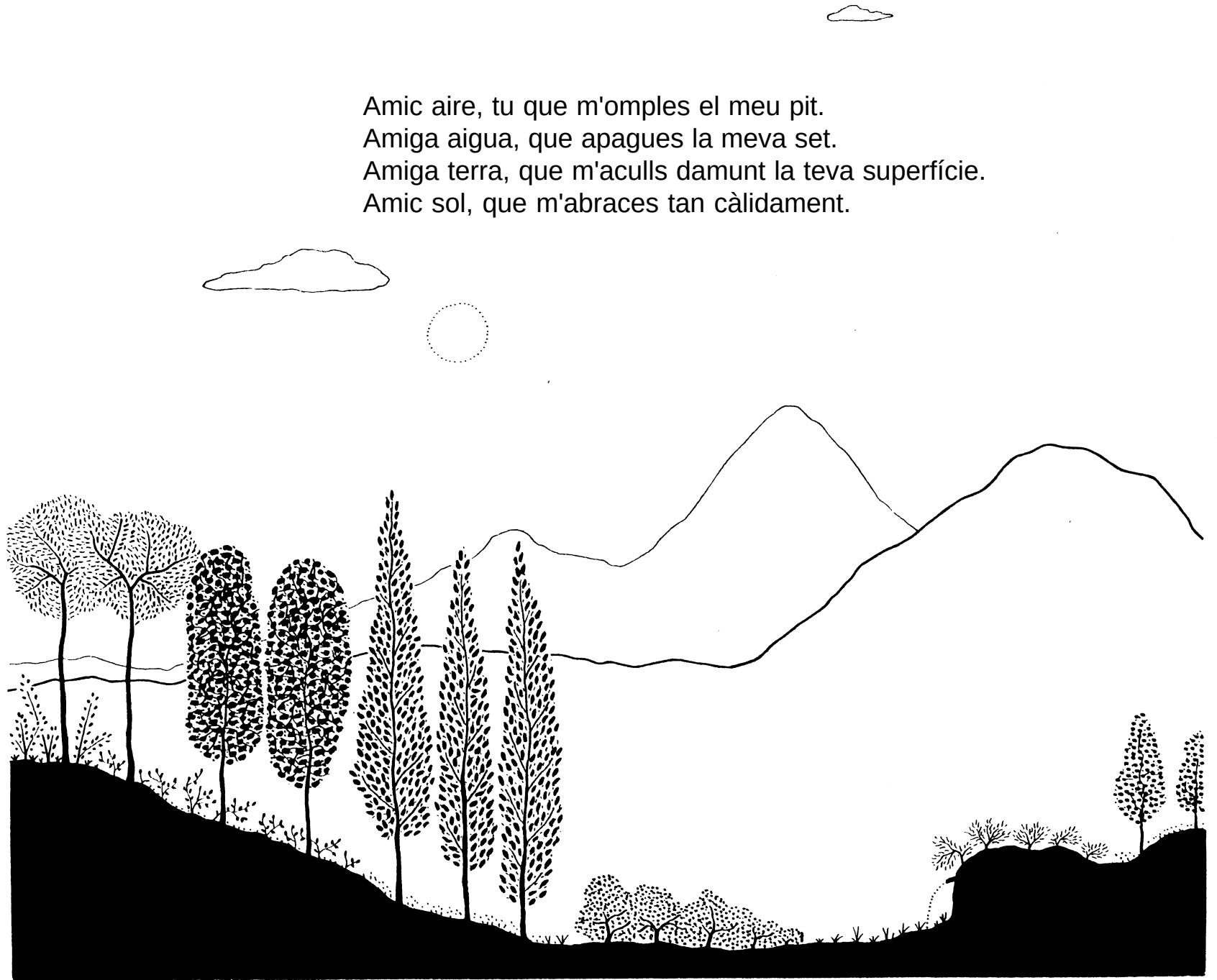
Santalís

1

Amics...
Amic horitzó
i amiga llum.

Amic aire, tu que m'omples el meu pit.
Amiga aigua, que apagues la meva set.
Amiga terra, que m'aculls damunt la teva superfície.
Amic sol, que m'abrades tan càlidament.

Amics animals.
Marietes, senglars, conills, papallones.
Formigues i orenetes.
Gossos i cavalls.

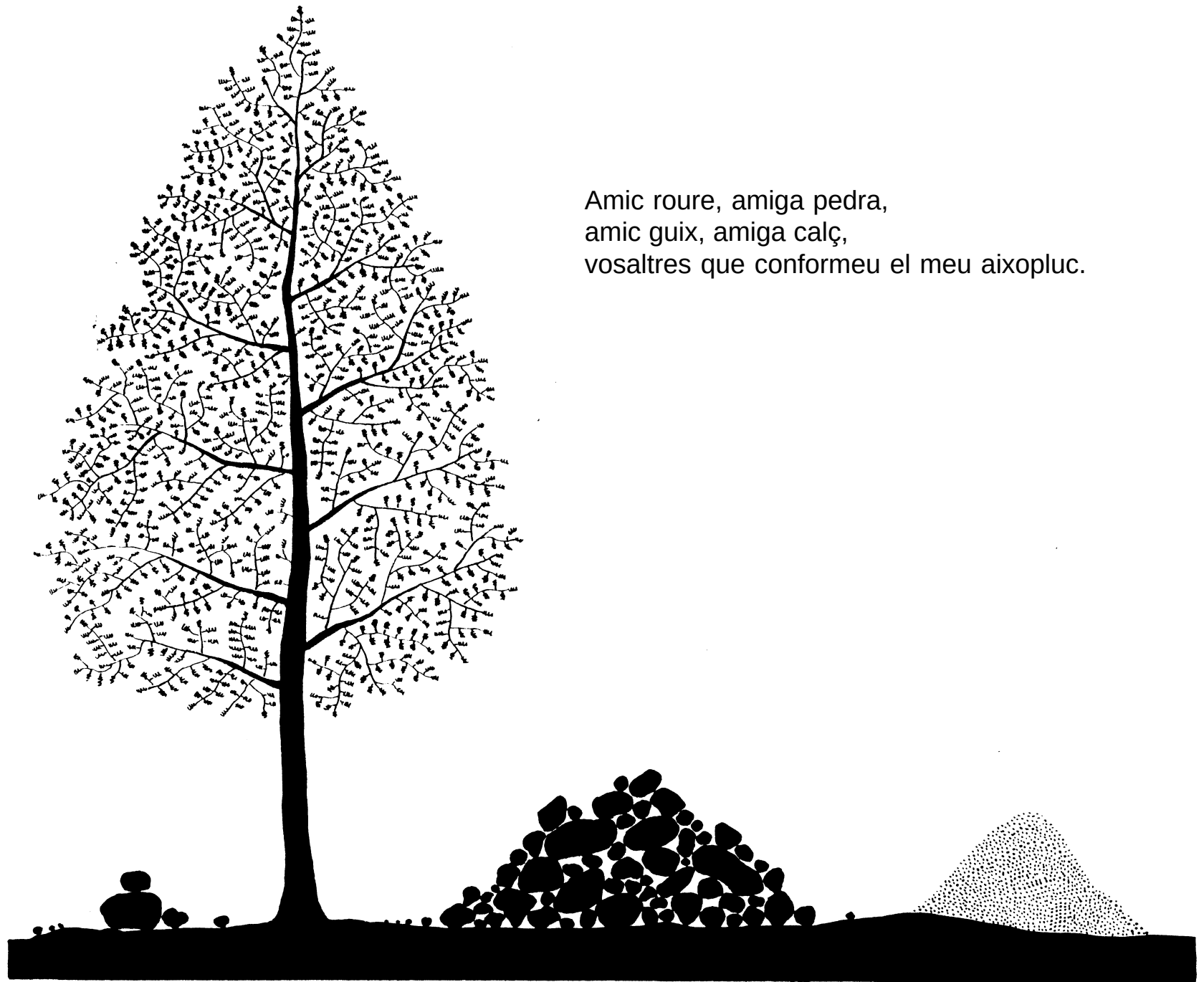

Amigues plantes.
Ordis i civades.
Camamilles, til.lers, sabines, ginebres, cerveres.
Xiprers i oliveres.
Roselles i violetes.

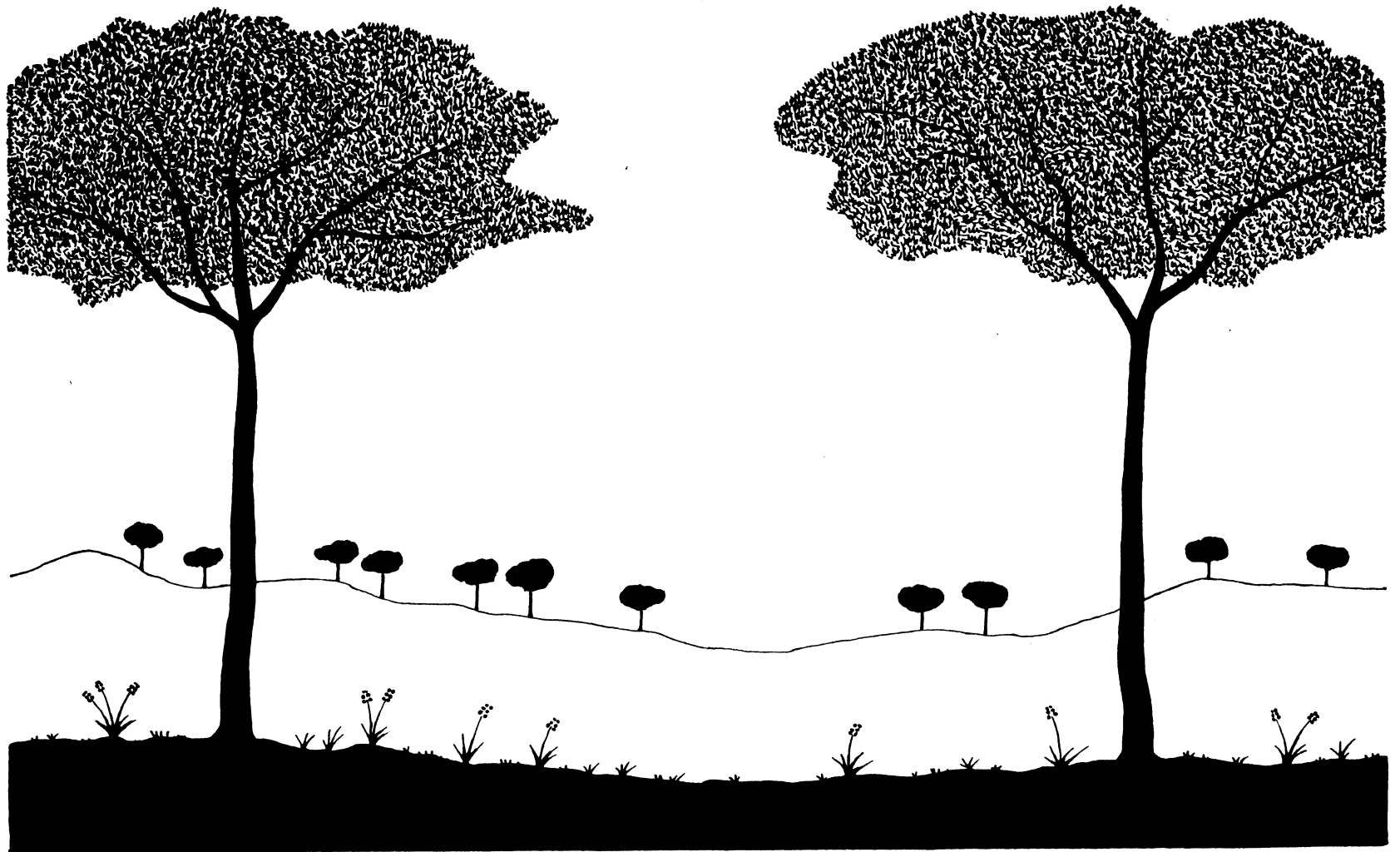
Amiga poma, amic blat,
vosaltres que m'alimenteu.
Amic cotó i amic lli,
vosaltres que em vestiu.

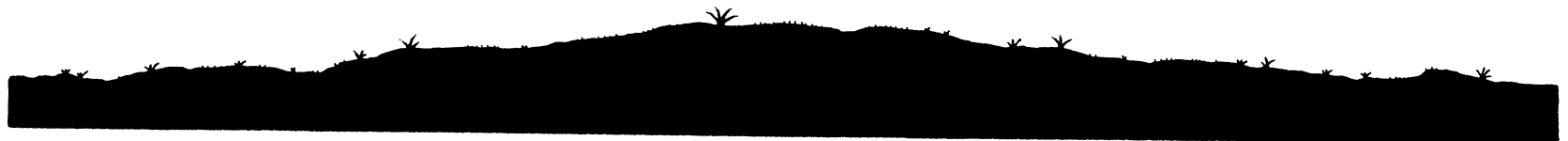

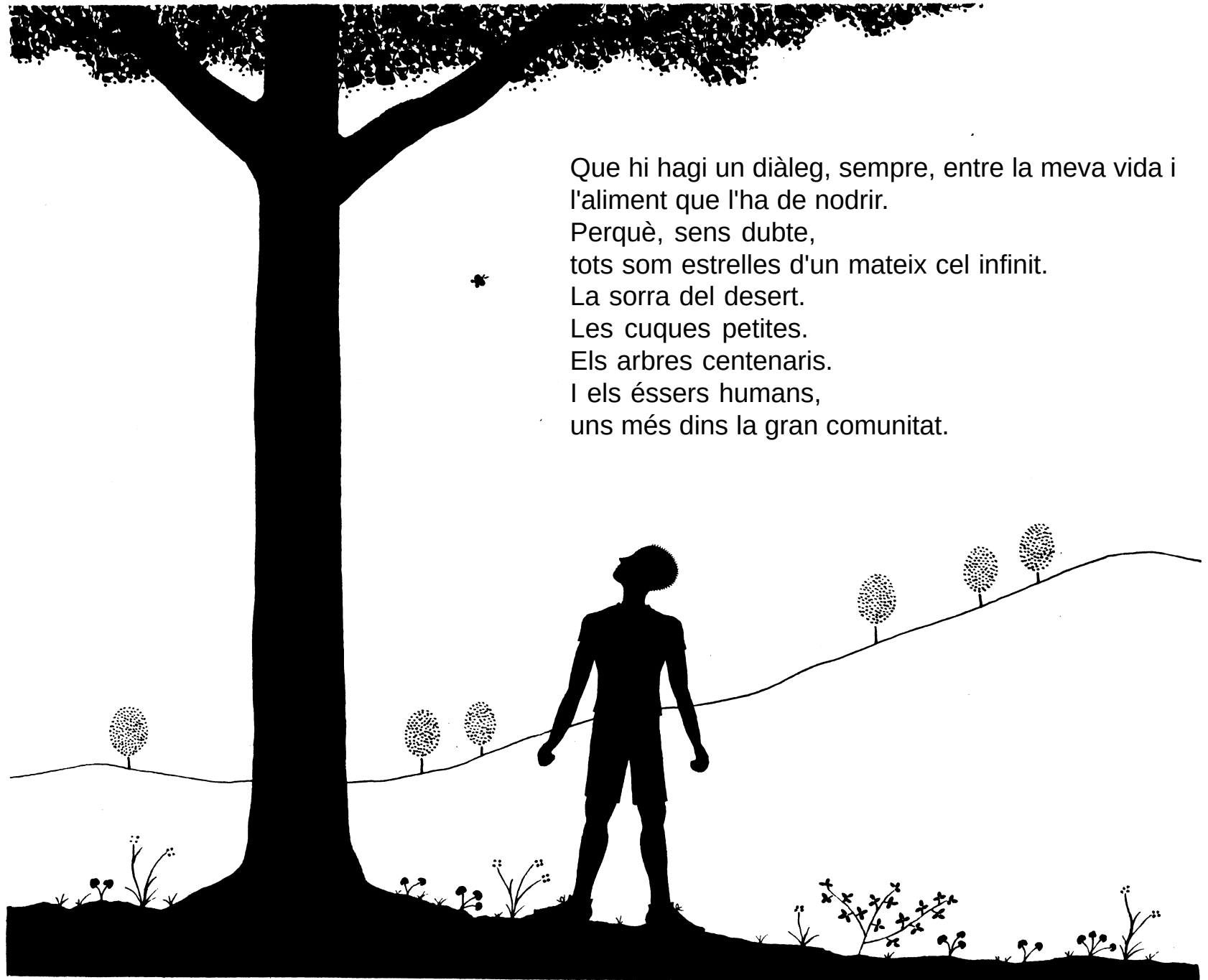
Amic roure, amiga pedra,
amic guix, amiga calç,
vosaltres que conformeu el meu aixopluc.

Amic lledoner, que em fas de bastó.
Amiga alzina, transformada en ribot i garlopí.
Amic pi, transformat en filosa i teler.

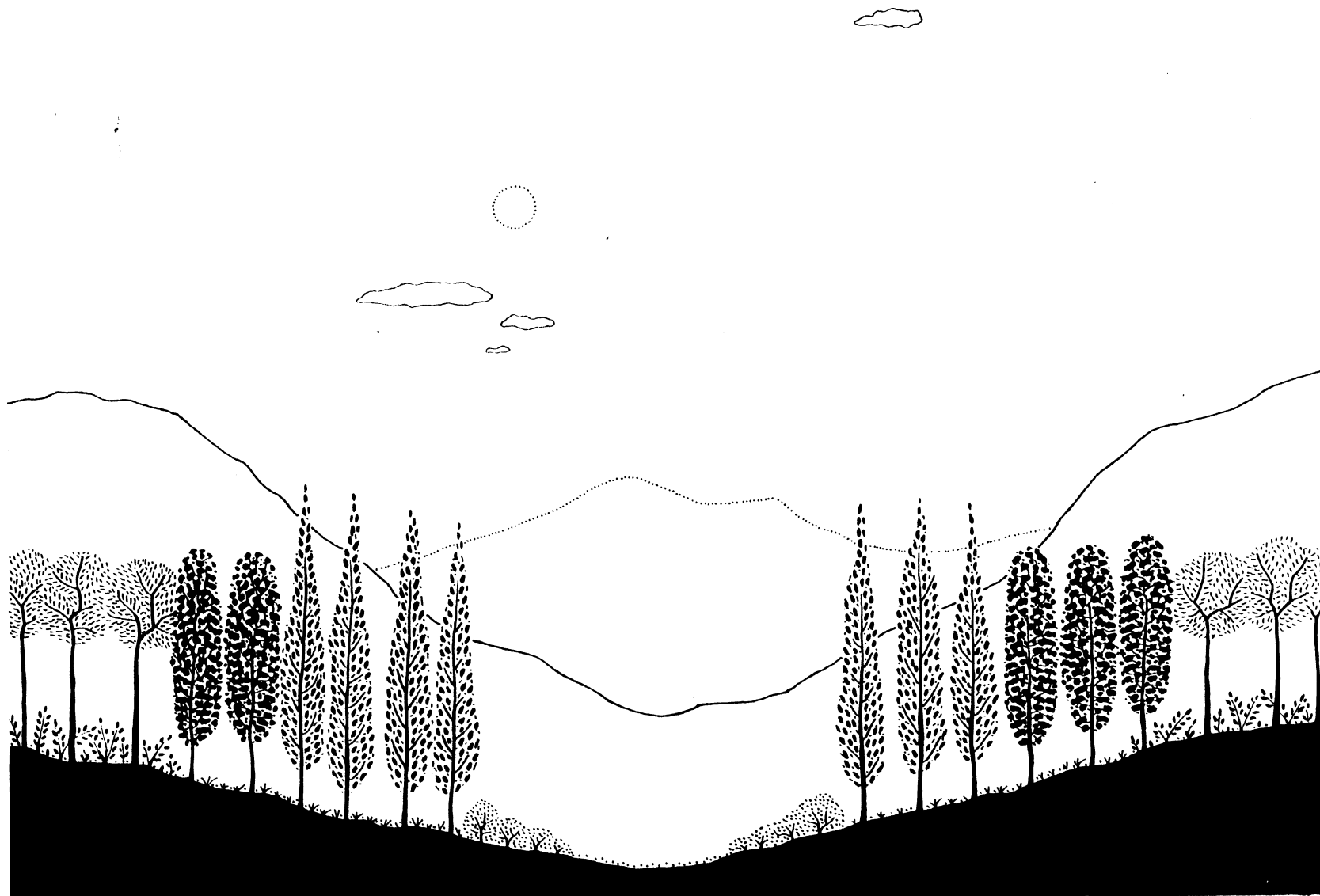
Amics i amigues.
Vosaltres que embelliu el món i feu la vida més joiosa i amable.
I que, alhora, de vegades, perdeu la vida per tal que jo pugui viure.
Alimentant-me.
Vestint-me.
Aixoplugant-me.
Obriu-me els ulls.
Desvetlleu dins meu el respecte i la moderació.
De manera que ni una sola fulla de bruc sigui tallada per la meva mà
de forma gratuïta, sense haver-ne una real necessitat.

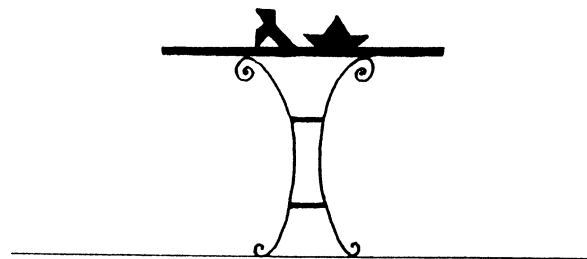
Que hi hagi un diàleg, sempre, entre la meva vida i
l'aliment que l'ha de nodrir.
Perquè, sens dubte,
tots som estrelles d'un mateix cel infinit.
La sorra del desert.
Les cuques petites.
Els arbres centenaris.
I els éssers humans,
uns més dins la gran comunitat.

Amiga natura, que l'amistat sigui realment
un vincle profund entre nosaltres.
Que, en les nostres relacions, hi hagi sempre respecte.
Que hi hagi sempre mesura.

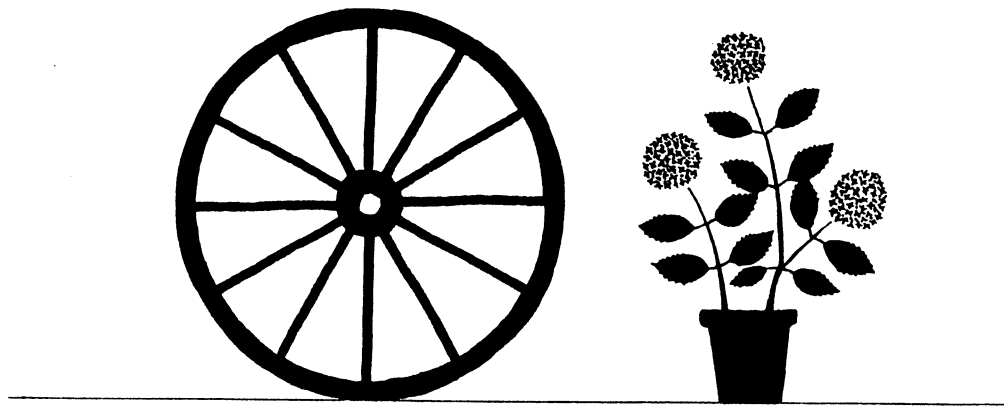

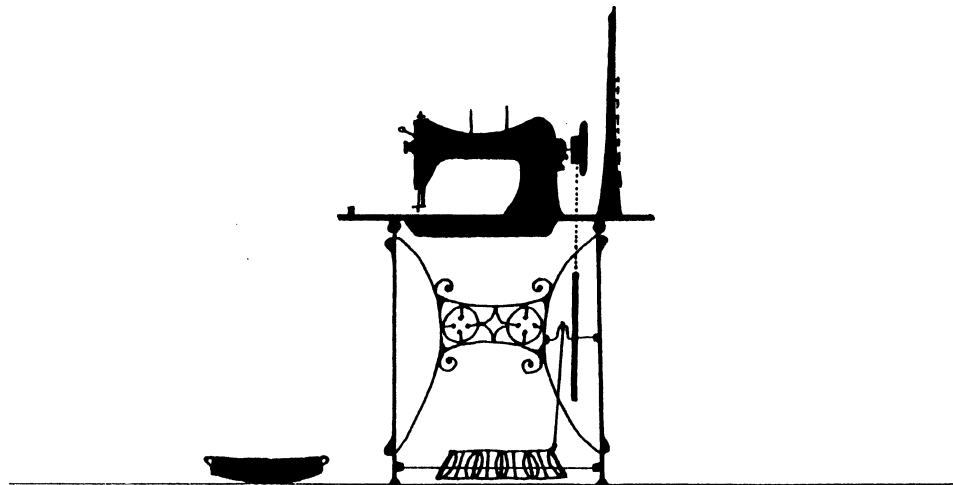
Amics recents...

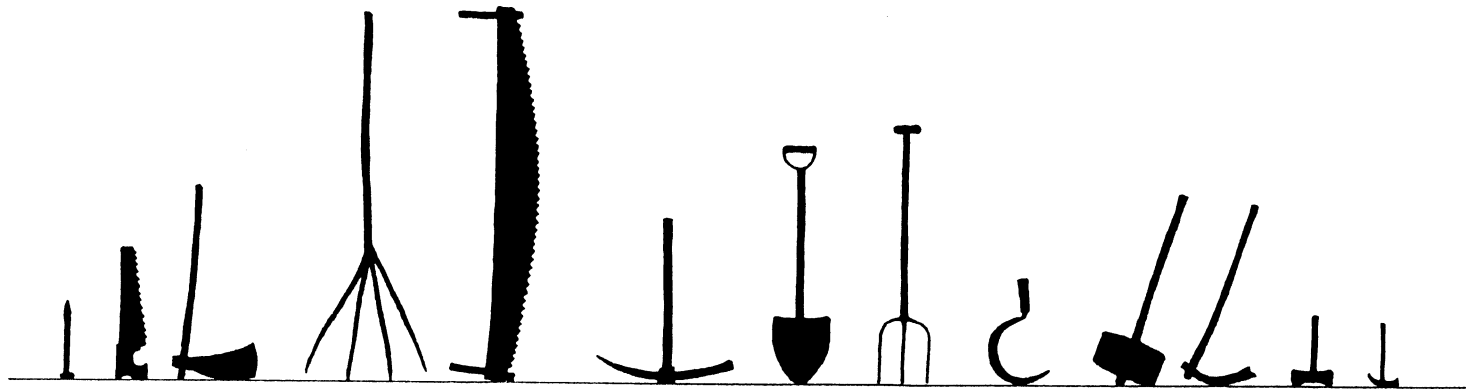
Amiga roda.
Amiga vela.
Sou útils i belles.
Perquè el fruit de l'enginy humà,
embolcallat de bondat i mesura,
no és pas diferent d'una hortència florida.

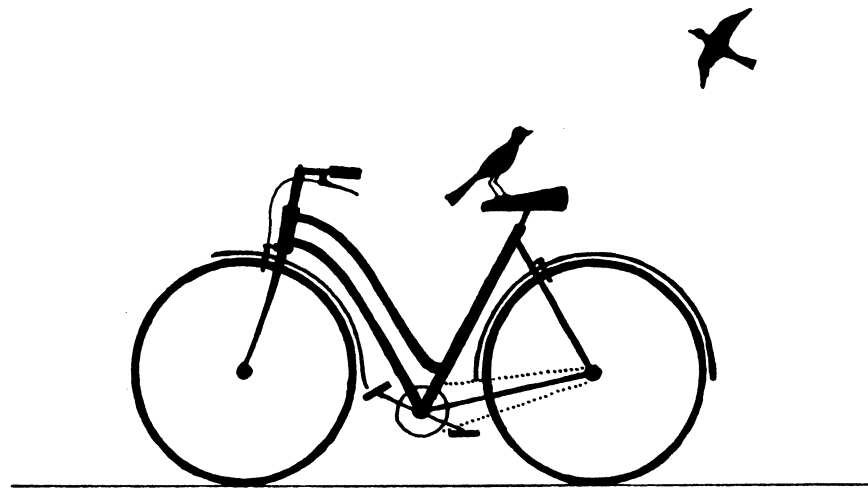
Amic didal.
Amiga màquina de cosir.
Amiga cassola.
Amic clarinet.

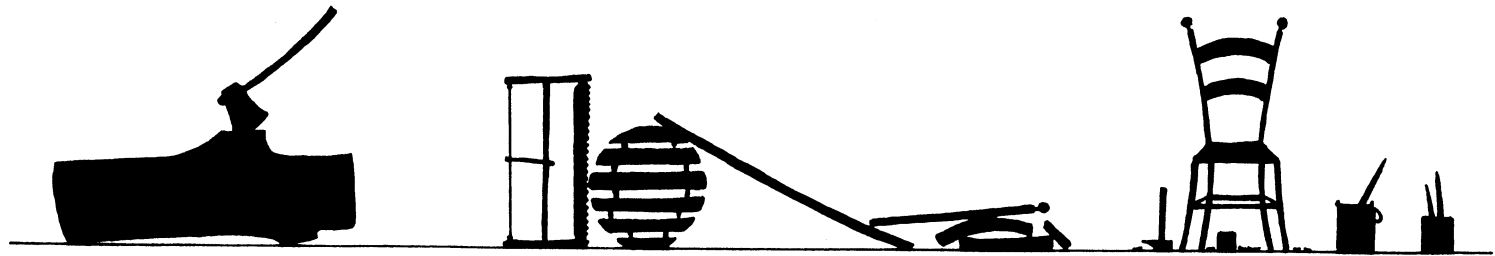
Amic mall i amiga destrat.
Amic molí i amiga resclosa.
Que sempre sapiguem discernir
entre la presència i l'absència d'harmonia.
Que sempre obrem amb senzillesa.
I amb el mateix sentit de la proporció
amb què ens servim de la sal de la mar
en tenir-ne necessitat.

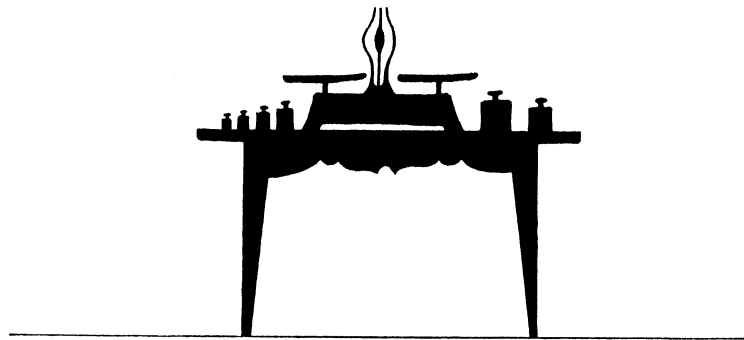
Que aprenguem a fer camí respectuosament.
Serenament.
Una passa darrera l'altra.
Caminant.
O amb la lleugera bicicleta.
O amb els amples vaixells que travessen
els mars i els oceans.
Aprenent a fer servir, quan n'hi hagi fretura,
els atuells i els mecanismes
que la intel·ligència posa al nostre abast.
Amb moderació i prudència.
Sense que el nostre ímpetu no esborri
les identitats que ens envolten.

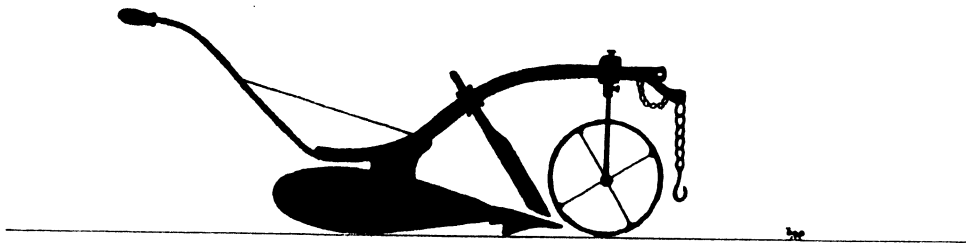
Així, si és a l'horta o al secà
on tenim la nostra tasca,
cal que no llaurem mai un solc més
empesos pel desig de riquesa.
De la mateixa manera que no hem de fer
ni una cassola de més
si és que som terrissaires.
Ni un moble d'escreix si som ebenistes.
Cal que no tallem ni un pi més
dels que haguem de menester
per tal de cobertar el nostre aixopluc.
Cal que tinguem sempre mesura.
La mesura de les necessitats veritables.

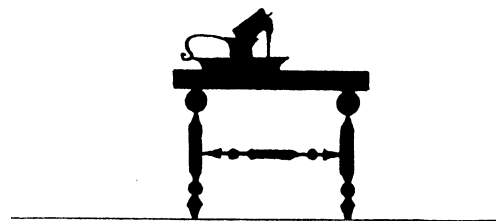
I ja que aquestes necessitats,
un cop superat el límit de la més elemental supervivència,
no podran mai deslligar-se de la subjectivitat,
cal que sigui sempre present,
a l'hora d'iniciar cap acció,
una valoració de l'agressió que hem d'exercir
respecte del fruit que esperem obtenir.
Respecte de la necessitat que tenim d'aquest fruit.

Que la moderació ens sigui sempre consellera.
Que no confonguem l'ús i l'espoli.
Que no ens encegui el poder
que amb la intel·ligència i l'enginy
al llarg de la història
hem anat fent nostre.

Que siguem mesurats i respectuosos.
Perquè, altrament,
omple el cor de temença el pensar que,
per camins aliens als d'aquests anhels,
el nostre destí,
fruit de les nostres petjades,
es vagi omplint lentament de fosc.
I el cel deixi de ser tan blau.
I la terra ja no sigui fètil.
I, en un entorn advers,
el nostre cor esdevingui un cambrà obscur i trist.

Santalís, quan va haver acabat de parlar, va restar en silenci, una llarga estona.

Mirava la realitat, pausadament.

I a dins seu una llàgrima li humitejava el cor.

Anava reflexionant sobre el germà ferrocarril, sobre la germana màquina de vapor,

i sobre tots els enginys, cada vegada més complexos, que els éssers humans anaven creant.

Va veure com havien contribuït a l'alleugeriment del feixuc esforç físic que els éssers humans, en la lluita per la supervivència, havien suportat al llarg de segles.

Però va veure també el món com mudava, fruit de l'ús mancat de moderació d'aquelles creacions i d'aquells enginys.

Aquells enginys i aquell poder cada cop més capaços de transformar la casa comuna, la terra.

Va veure la vessant amarga d'aquelles transformacions.

Va veure què se n'havia fet del germà bosc, del germà riu, del germà atzur, del germà oceà.

Del germà trençalòs i de la germana balena blava, que gairebé ja no existien.

Va veure com la terra ja no era la germana i l'amiga terra. Vexada, era només objecte de la cobdícia i del desig de possessió.

I així com la terra, el mar.

I els mamífers, els peixos, els ocells, els vegetals.

Perquè era molt gran la violència que exercien els éssers humans per tal de dur a terme la seva evolució.

I, al capdavant, una evolució cap a on?

Navegaven per la mar més de pressa que els peixos més nedadors.

Corrien pels camins més de pressa que els cavalls més galopadors.

Volaven pel cel més de pressa i més amunt que els ocells més voladors.

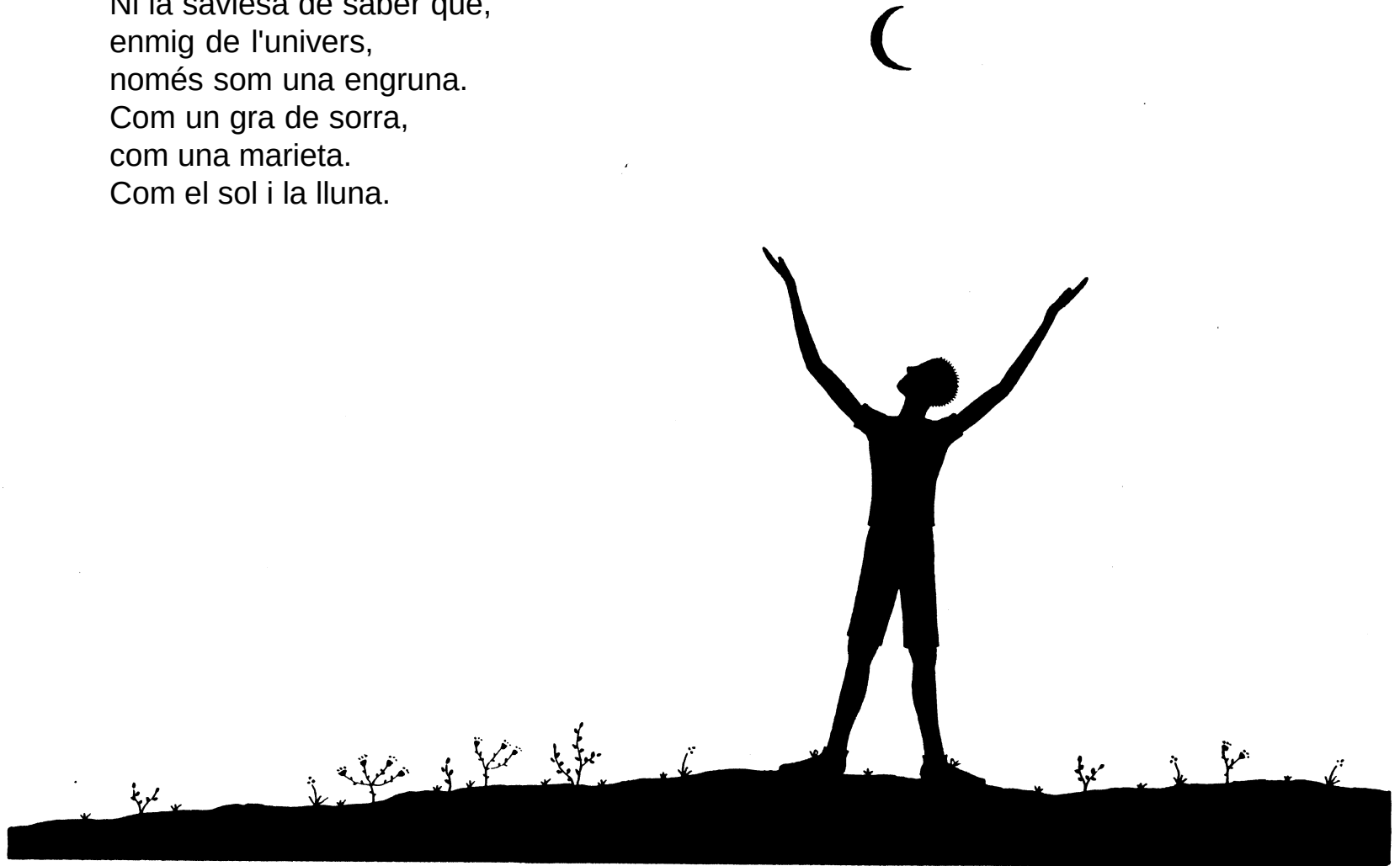
Però, quin era el nord?

Sí, quin era el nord?

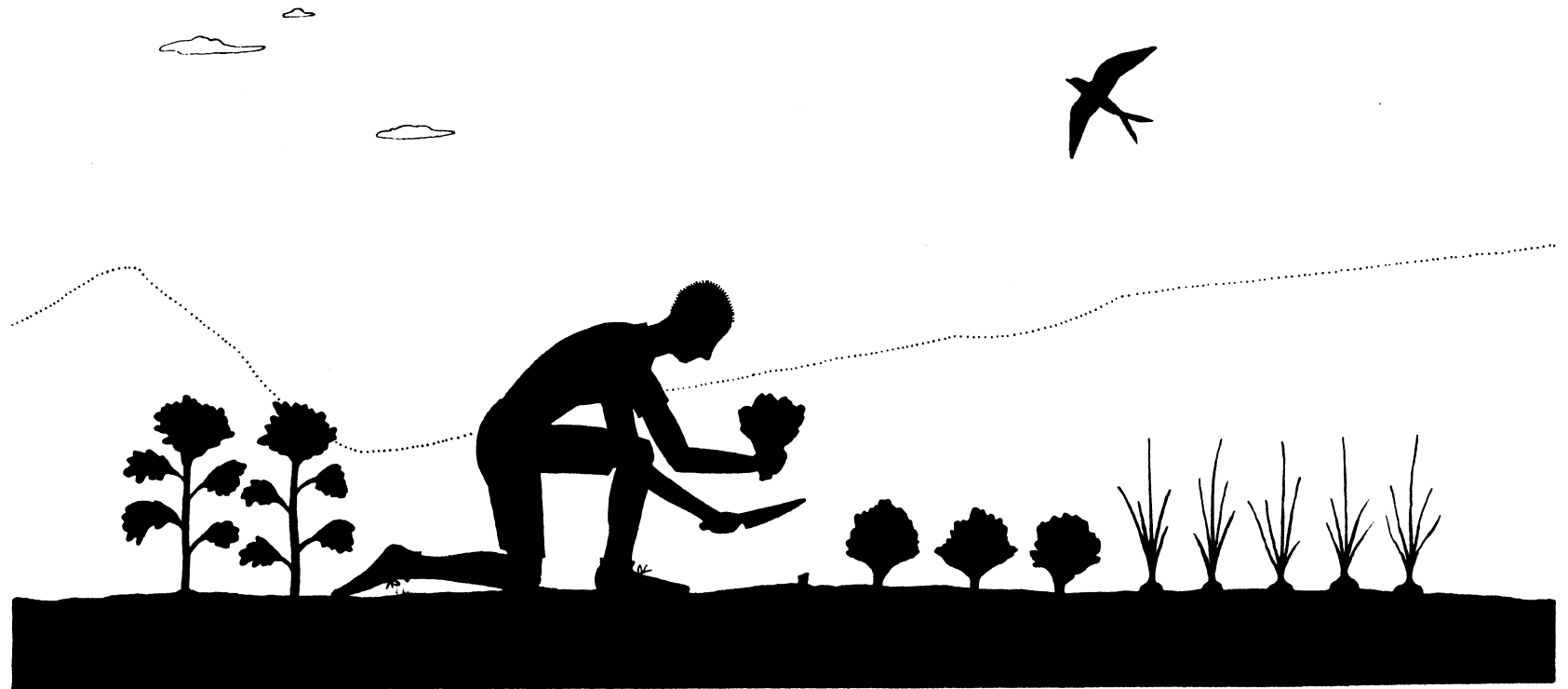
Proveint-se d'instruments i d'enginyers els éssers humans s'havien fet
la supervivència més fàcil, la vida més agradable, i això sens dubte era bo.
Però la dinàmica modificadora de l'entorn havia anat i anava cada vegada més enllà.
I en nom d'un destí superior tot era conquerit, sotmès, explotat.
Sovint anorreat i destruït.
Moltes vegades per satisfer artificioses necessitats.
En gran mesura per satisfer l'ambició i el desig de poder.
Sovint, per omplir de brogit el propi buit interior.
Santalís veia com els éssers humans, estenent-se per la terra,
la posseïen i la dominaven.
I un cop posseïda i dominada l'esclavitzaven,
la mutilaven, la degradaven...
I, amarat de tristesa, amb un fil d'esperança, Santalís va començar a parlar de bell nou.

4

Que no ens enlluerni la possessió i el domini.
Que d'aquells que ens envolten no ens arrossegui ni la desmesurada ànsia
ni la inconscient inèrcia.
Ans, al contrari, que dels éssers humans ens captivi la seva lúcida senzillesa.
La d'aquells pocs, sortosos, que l'hagin sabut fer seva.
Que la serenitat no ens abandoni.
Ni la saviesa de saber que,
enmig de l'univers,
només som una engruna.
Com un gra de sorra,
com una marieta.
Com el sol i la lluna.

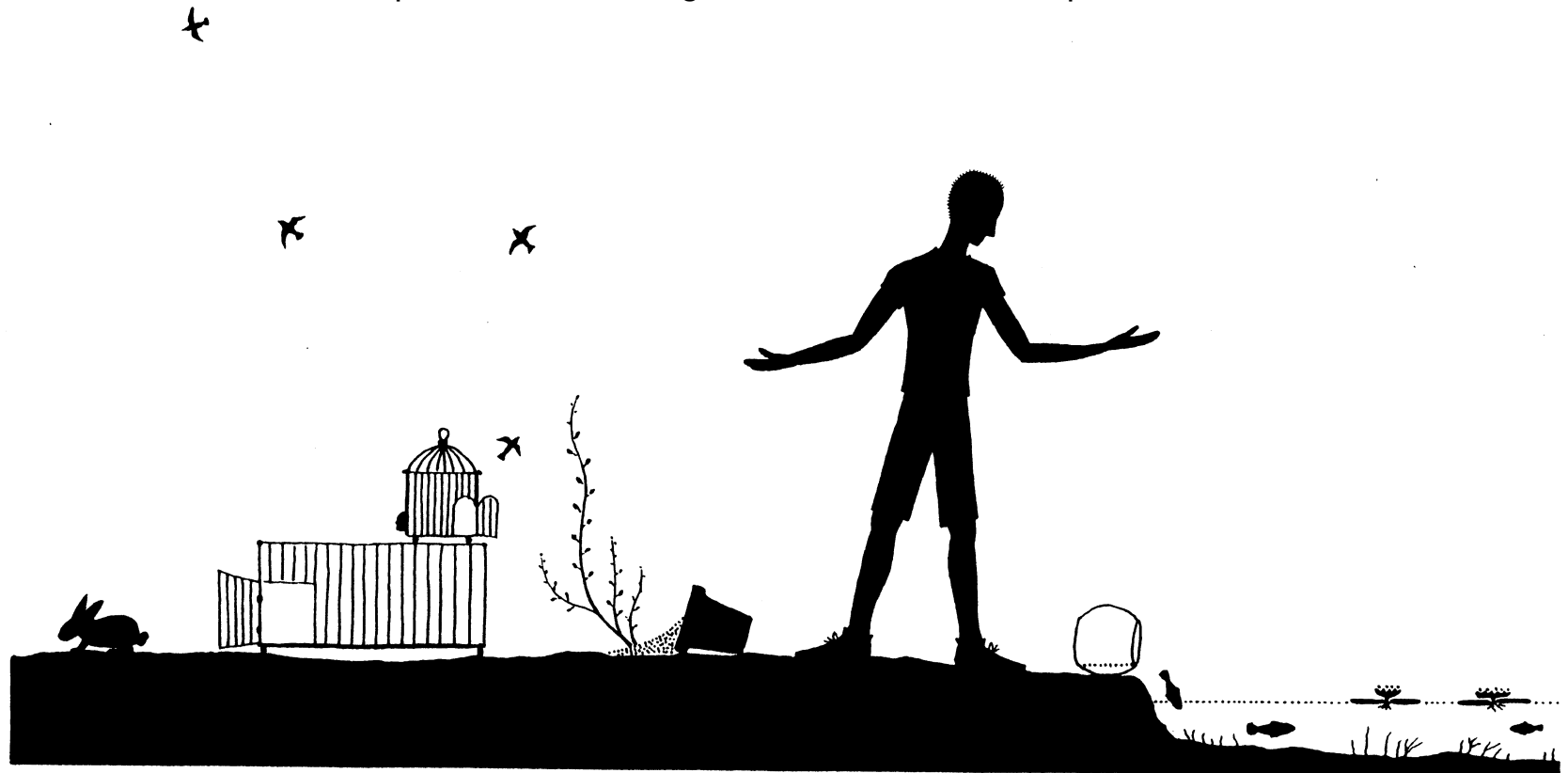
Que sapiguem dibuixar una vida allunyada de la violència.
Sabent que del tot mai la podrem evitar,
que sempre sapiguem escollir la seva expressió més lleu.
En cada moment.
Conscients de la contradictòria condició de la nostra existència:
sense oblidar que, per tal de sobreviure,
ni que només sigui als vegetals, els haurem de llevar la vida.
Menjant-los.
Trepitjant-los al caminar.
Fent-nos-en abrigalls i aixoplucs.

I si el clima és rigorós caldrà esquilar les ovelles,
i si encara ho és més potser caldrà caçar
per tal d'obtenir abric i aliment.
Però en la mesura que sapiguem limitar en cada moment
aquesta violència a la seva expressió més petita, diferenciant,
tot i saber que sempre serà una valoració parcialment subjectiva,
entre una necessitat real i una agressió evitable,
en aquesta mesura, l'experiència de viure la podrem enriquir
amb una nova dimensió.
Aportadora d'un sentit no tan expansionista,
no tan abassegador,
abandonat el convenciment a ultrança de la pròpia superioritat absoluta,
el convenciment de la supeditació indiscriminada i inqüestionable de tot allò que no és humà.
Amb un sentit més respectuós i seré.

Sabent que la violència mai ens podrà ser del tot aliena,
cal que en cada moment sapiguem escollir l'opció més lleu i suau.
Mirant de conjuminar el propi anhel de viure
amb la noblesa de respectar les vides alienes,
tan animals com vegetals.
I la vida de la terra i els minerals, de l'aire i els núvols,
dels mars, els rius i les badies.
I totes les múltiples vides existents, paleses o subtils.
Renunciant als nostres projectes
i esmenant-nos tantes vegades com calgui
quan viure esdevingui sinònim d'abús i d'espoli.

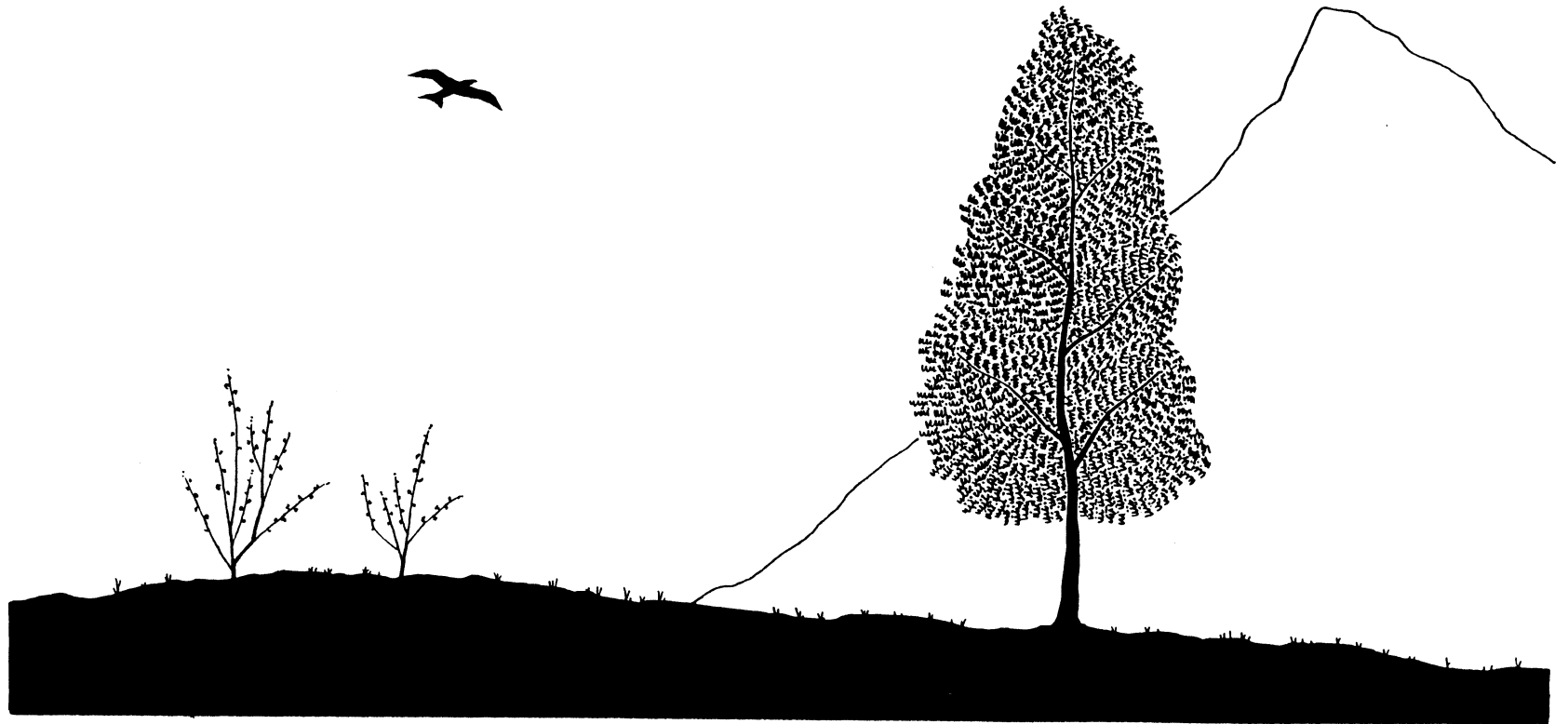
Perquè, per a nosaltres,
no es pot limitar el desig de mudança
a les relacions entre nosaltres mateixos,
tot i ser aquest aprenentatge d'una necessitat imperiosa.
Cal anar més enllà, perquè el món és molt més ample i ric,
i són moltes més les diferents formes d'existir.
Cal adonar-se que la terra, la mar, el cel,
els vegetals, els animals,
no són exclusivament formes d'existir
al servei indiscriminat dels nostres antulls i necessitats,
ja siguin reals o imaginaris.
Així com hem d'aprendre a respectar-nos
entre nosaltres mateixos,
també hem d'aprendre a respectar
totes aquelles altres formes d'existir
que ens acompanyen al llarg
de la nostra caminada per la vida.

Hem d'aprendre a respectar.
De vegades, a renunciar a allò que ens abelleix.
Hem d'aprendre a conviure.
Hem d'aprendre i assumir
que dins d'una col·lectivitat
el dret a la vida i a la integritat
no pot ser monopolitzat per ningú.

I hem de fer germinar aquest desig de mudança.
Amb la mateixa vitalitat amb què els falciots s'enlairen cel amunt,
hem d'aconseguir que aquest desig s'enceli dins nostre.
Que floreixi ufanós,
tal com floreix la ginesta quan arriba la primavera.
Que s'escampi com el pol·len
i que sigui perdurable com la presència de les grans serralades.

5

I llavors, de bell nou, Santalís va aturar-se, i de bell nou va reflexionar.
I va pensar que potser les paraules, tots els seus anhels,
eren només com un bri de palla endut pel vent tramuntanal.
Perquè, mentre elles intentaven endebades incidir sobre la realitat,
els éssers humans, prosseguint el seu subjectiu progrés,
continuaven inaturablement agredint i assolant llur entorn.
Aliens a qualsevol veu que es pogués alçar preocupada
per la cada dia més degradada i més opressiva situació.

Els boscos, víctimes de l'especulació, continuaven agonitzant.
I els llops i les àligues continuaven desapareixent.
I els rius i els mars s'anaven convertint en immenses clavegueres.
I els ocells i els peixos també morien, víctimes dels pesticides.
Així com les abelles, en trobar les flors dels ametllers emmetzinades.
Morien les costes i les hortes més llevadores,
engolides pels monstres de ciment i l'especulació.
I les ciutats, com una gran taca d'oli brut, s'anaven estenent,
convertint la terra, les herbes i els arbres en un fosc asfalt sens fi.
Agonitzava l'atmosfera, saturada de múltiples elements aliens a ella,
cada cop més agressius i en majors proporcions.
I molts camps, antigament conradissos, esdevenien erms a causa
de l'abús i el desig de guany desmesurat.
Les entranyes de la terra, cobejats els seus minerals,
cada cop eren més espoliades.
El cel era cada cop menys nítid, l'aire cada cop més irrespirable,
l'aigua menys transparent i la terra més poc fecunda.
I el paisatge i l'entorn cada vegada mes orfes de bellesa i harmonia.
La capacitat dels éssers humans de generar mudances,
perillosament orientada, estava esdevenint com una gran dalla
a punt de segar el seu propi futur.

Sens dubte, al llarg de la història els éssers humans havien multiplicat la seva capacitat d'incidir sobre el medi en què vivien, però aquest procés havia estat un procés profundament inharmònic, sense que la sensibilitat envers aquest medi s'hagués desenvolupat paral·lelament.

I aquest poder adquirit -en constant creixement-, mancat de la nova i més profunda sensibilitat que l'hauria hagut d'acompanyar, era fet servir sense mesura, sense adonar-se de les conseqüències que comportava el fer servir irracionalment els nous mitjans a l'abast. Sense adonar-se de les profundes alteracions i de la violència que això comportava. Sovint, sense cap voluntat d'adonar-se'n.

I Santalís, el solitari, el somniador, colpit per la realitat que l'envoltava, cercava un camí que, ultrapassant el pobre abast dels seus somnis, aconseguís traduir en realitats més favorables i tangibles els seus anhels més profunds.

Sabent que ell només era un gra de sorra enmig de l'infinit sorral de la vida, i conscient tanmateix de la importància i la transcendència de les seves obres, cercava, en cada moment i en cada àmbit de la seva vida, la forma més harmoniosa i menys agressiva de relacionar-se amb tot allò que l'envoltava.

Intentant acostar-se cada dia a unes veritables relacions de germanor amb la germana terra, amb ella i amb totes les formes d'existir que l'habitaven. Enmig dels arbres i les flors, dels rius i les muntanyes, dels ocells i els mamífers, dels insectes i els peixos, del firmament i la terra, de l'aigua, el foc i el vent, de la més petita formiga i l'oceà més gran.

Sense oblidar ni menystenir cap forma d'existir.

Convençut de la importància dels seus actes.

I convençut també que cap paraula podia arribar a ser mai tan convincent com el testimoni dels fets, uns o altres.

Buscant, amb alegria i il·lusió, i amb el mínim de violència possible, la més gran harmonia.

Buscant-la solidàriament... i buscant-la també interessadament, en benefici propi i de tots els éssers humans, per tal que, enmig del món més divers i ric possible, fos possible gaudir de la vida amb la més gran plenitud.

